

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Arany János: A vigasztaló

Mi a tűzhely rideg háznak,
Mi a fészek kis madárnak,
Mi a harmat szomju gyepre,
Mi a balzsam égő sebre;
Mi a lámpa sötét éjben,
Mi az árnyék forró délből,...
S mire nincs szó, nincsen képzet:
Az vagy nekem, oh költészet!

Ha szívemet társi szomja
Emberekhez vonva-vonja,
De majd, mint beteg az ágyba,
Visszavágyik a magányba:
Te adsz neki puha párnát,
Te virasztod éji álmát,
S álmaiban a valóság
Tövisai – gyenge rózsák.

Ha az élet útja zordon,
Fáradalmat fájva hordom,
Képemen kel búbarázda,
Főmön a tél zúzmarája:
Néhol egy-egy kis virág nyit,
Az is enyhít egy parányit:
A virágban téged lellek,
Öröme a kietlennek!

Jókedvem te fűszerezed,
Bánatomat elleplezed,
Káröröm hogy meg ne lássa,
Mint vérzik a seb nyílása;
Te játszol szívárvány-színben
Sűrű harmatkönnyeimben,
S a panasz, midőn bevallom,
Nemesebb lesz, ha kidallom.

Verseimben van-e érdem:
Sohse' bánom, sose kérdelem;
Házi mécszem szelid fénye
Nem hajósok létreménye,
Nem a tenger lámpatornya,
Mely felé küzd száz vitorla,
Mely sugárát hintse távol...
Elég, ha nekem világol. (1853)

Forrás: Arany János összes költeményei I. Osiris Kiadó, 2003.267–268.

- a. Milyen összefüggéseket fedez fel a cím és a versszöveg között? 5 pont
- b. Értelmezze az első szakasz képsorát! Milyen szerepe van a mondatfelépítésnek? 5 pont
- c. Milyen stílusalakzatok, motívumok segítségével fejezi ki az érzéseit a lírai én? 5 pont
- d. Mi jellemző a lírai én életfelfogására? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Fonalas gomba vacsorára, rovar nasi vagy 3d nyomtatott tészta? Ezek lehetnek a jövő ételei!

Harminc évvel ezelőtt szinte senki nem gondolta volna, hogy a szusi népszerű étel lesz, vagy hogy az emberek többsége zsír helyett olívaolajjal fog sütni, de még az is ritkaságszámba ment, ha valaki barna kenyeret vásárolt. A nyolcvanas évektől kezdve elkezdett gyökeresen megváltozni az ízlésünk, és ezzel együtt teljes mértékben átalakultak táplálkozási szokásaink. A gyors technológiai fejlődés, a kórosan túlsúlyosak egyre növekvő száma és a globális népességnövekedés korából előre tekintve kérdés, vajon mit fogunk enni harminc év múlva, mik lesznek a jövő ételei. Rovarok és lombikhús?

Tény, hogy a rovarok alapvető módon fogják meghatározni a jövő ételeit, mivel a rovarok gazdag fehérje- és vitaminforrásnak számítanak, miközben kevés koleszterint és zsírt tartalmaznak. A marhához, sertéshez vagy a baromfihoz viszonyítva a rovaroknak rendkívül kicsi a hely- és vízigénye. Továbbá kevesebb üvegházhatású gázt bocsátanak ki.

Winston Churchill már 1932-ben azt jósolta, hogy ötven éven belül az emberek laboratóriumi körülmények között előállított húst fognak enni. Pár évtizeden belül valósággá válhat az úgynevezett hústenyésztés. Az elmúlt évben holland tudósok sikeresen hoztak létre lombikban húst: a tudósok tehének őssejtéből állították elő az izomszövetet. Tíz éven belül a technológia eljuthat arra a szintre, hogy a laboratóriumi körülmények között előállított hús költséghatékonyabb és környezetkímélőbb lesz a ma ismert gazdálkodásánál.

(<https://tudomanyplaza.hu/a-jovo-etelei/>)

a. Fogalmazza meg egy mondatban a szöveg témáját!	5 pont
b. Mi indokolja a rovarok és a lombikhús fogyasztását a szöveg szerint?	5 pont
c. Melyek a szöveg kommunikációs funkciói?	5 pont
d. Érveljen 10–15 mondatban a húsfogyasztás mellett/ellen!	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Utak és sorsok a drámában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Katona József: Bánk bán, Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde, Madách Imre: Az ember tragédiája** vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott drámai alkotás műfaji jellemzői	5 pont
b. a mű idő- és térszerkezete	5 pont
c. utak és sorsok	5 pont
d. a drámai jellemek és nyelvhasználat	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.